

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

кафедра кримінального права № 1

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(«МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВ ЛЮДИНИ
У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВІ»)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Спеціалізація – «Прокуратура та кримінальна юстиція»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 20__

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» спеціалізації «Прокуратура та кримінальна юстиція» інституту прокуратури та кримінальної юстиції. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 20__ . ____ с.

Розробники:

к.ю.н., доцентка кафедри кримінального права № 1
Харитонова Олена Володимирівна,
д.ю.н., проф., завідувач кафедри міжнародного приватного права і
порівняльного правознавства
Лук'янов Дмитро Васильович,
к.ю.н., доцентка кафедри теорії та філософії права
Уварова Олена Володимирівна

Затверджено на засіданні кафедри кримінального права № 1
(протокол № _____ від 20__ р.)

Дата оновлення – _____ 20__ р.

Завідувач кафедри __проф. В.І. Тютюгін _____
Гарант освітньої програми __проф. О.В. Капліна _____

Формуляр розроблений робочою групою у складі:

- проф. Комаров В. – проректор з навчально-методичної роботи;
  - проф. Клімова Г. – начальник навчально-методичного відділу;
  - к.ю.н. Яригіна Є. – методист навчально-методичного відділу
- та затверджено на засіданні Науково-методичної ради
(протокол №2 від 23.03.2021 р.)*

Голова Науково-методичної ради

_____ Комаров В.

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	7
3.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	7
3.2. для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	10
4. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання	12
5. Критерії оцінювання результатів навчання.....	13
6. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	14
7. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	14

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» спеціалізації «Прокуратура та кримінальна юстиція» інституту прокуратури та кримінальної юстиції. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 20__ . ____ с.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність –	за вибором студента	за вибором студента
Кількість модулів – 4	Спеціалізація – 081 «Право»	Рік підготовки: 1 семестр	Рік підготовки: 1 семестр
Загальна кількість годин - 120		2	2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4, самостійної роботи студента - 6.	Рівень освіти – другий (магістерський) рівень	Лекції год.	Лекції год.
		Практичні/семінарські заняття 50 год.	Практичні/семінарські заняття 10 год.
		Самостійна робота 70 год.	Самостійна робота 110 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)

Мета навчальної дисципліни – розвиток світоглядних орієнтирів та практичних компетентностей, в основі яких лежить повага до прав людини як універсальної цінності, визнаної як на міжнародному, так і на національному рівні праворегулювання, у майбутніх працівників сфери кримінальної юстиції (human rights education in criminal justice)

Завдання – формування цінностей, орієнтованих на права людини, принципів відданості правам людини і захисту прав людини; трансфер знань про міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві та їх втілення на національному рівні праворегулювання; сприяння розумінню широкого соціального контексту та кращих правових практик, які стоять поза текстами національних та міжнародних актів про права людини в галузі кримінальної юстиції; засновок уміння здійснювати сутнісне порівняння юридичних явищ не лише з огляду на їх форму, рівень існування та характер нормативності, а з урахуванням змісту даних явищ і структурних зрушень, які вони спричиняють; розвиток

здатності до реалізації механізмів захисту прав людини в повсякденному професійному житті.

Пререквізити: вивчається після блоку дисциплін професійного спрямування.

Кореквізити: вивчається паралельно з «Організована та економічна злочинність», «Міжнародне співробітництво у кримінальному провадженні», «Кіберзлочинність та електронні докази», «Етика судді, прокурора, слідчого», «Переговори та медіація у кримінальному провадженні».

Постреквізити: є підґрунтям вивчення модулю «Кримінальна політика у сфері покарань».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання: *

РН-1	впорядкувати знання щодо методології порівняльного аналізу та принципів кримінального права в контексті здійснення прав людини
РН 2	систематизувати знання щодо архітектури джерел кримінального права з урахуванням міжнародних механізмів та інструментів захисту прав людини
РН-3	використовувати отримані знання при вирішенні конкретних практичних ситуацій здійснення реалізації основних положень Європейської конвенції з захисту прав людини
РН-4	аналізувати кримінальне законодавство та відповідну практику ЄСПЛ
РН-5	формувати навички складання аналітичних документів
РН-6	узагальнювати практику ЄСПЛ в сфері кримінального права
РН-7	демонструвати розуміння загальнотеоретичних принципів права (верховенства права, законності, демократизму, пропорційності тощо) та знання про теорію порівняльного права для обґрунтування практичних завдань галузі спеціалізації та врегулювання конкретних прикладних питань
РН-8	демонструвати системні знання норм та принципів галузей права та законодавства, організації та структури юридичної діяльності, окремих правових систем і традицій
РН-9	застосовувати кращі практики роботи національних та міжнародних судових та правоохоронних органів задля забезпечення практичної правової діяльності
РН-10	вивчати, аналізувати й оцінювати різні види інформації задля забезпечення різних видів правової діяльності, ґрунтуючись на наявному позитивному досвіді протидії злочинній діяльності, як України, так і зарубіжних країн
РН-11	самостійно приймати рішення та забезпечувати їх юридичне оформлення під час кримінально-процесуальної, криміналістичної, превентивної, кримінально-виконавчої діяльності з визнанням рівня власної відповідальності

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Прокуратура та кримінальна юстиція», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1- здатність до системного мислення

ЗК 2- здатність до критичного мислення

- ЗК 3- здатність до логічного мислення
- ЗК 4- здатність до рефлексивного мислення
- ЗК 5- навички письма
- ЗК 6- навички аргументації
- ЗК 7- навички презентації

Спеціальних компетентностей:

- СК-1 - знання й уміння оперувати понятійно-категоріальним апаратом міжнародних стандартів прав людини у національному кримінальному праві
- СК-2 - розуміння соціально-правових відносин та процесів в умовах розвитку глобальних та локальних трендів у правовому мисленні та правовій практиці в сфері кримінальної юстиції
- СК-3 - здатність до аналізу соціально-значущих проблем в світлі концепту прав людини у кримінальному праві
- СК-4 - уміння використовувати механізми та інструменти захисту прав людини та дотримуватися кращих практик захисту прав людини у професійному повсякденні в галузі кримінальної юстиції
- СК-5 - здатність застосовувати знання на практиці з урахуванням широкого соціального контексту та порівняльного методу у кримінальному праві
- СК-6 - здатність до розуміння загальної платформи міжнародних стандартів прав людини, втілених у різних національних контекстах у кримінально-правовому просторі
- СК-7 - здатність вирішувати складні кримінально-правові проблеми на основі критичного мислення з інноваційними компонентами і порівняльною призмою
- СК-8 - уміння командної роботи
- СК-9 - здатність до сприйняття альтернативних поглядів, толерантність, гендерна чутливість
- СК-10 - уміння донести до фахівців і нефахівців інформацію, зміст ідей, проблем, рішень та власного досвіду у професійному полі
- СК-11 - уміння критично оцінювати правові явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання.

Програмних результатів навчання:

ПРН-1 - впорядкувати знання щодо методології порівняльного аналізу та принципів кримінального права в контексті здійснення прав людини

ПРН-2 - систематизувати знання щодо архітектури джерел кримінального права з урахуванням міжнародних механізмів та інструментів захисту прав людини

ПРН-3 - використовувати отримані знання при вирішенні конкретних практичних ситуацій здійснення реалізації основних положень Європейської конвенції з захисту прав людини

ПРН-4 - аналізувати кримінальне законодавство та відповідну практику ЄСПЛ

ПРН-5 - формувати навички складання аналітичних документів

ПРН-6 - узагальнювати позитивну практику кримінальної юриспруденції ЄСПЛ

ПРН-7 - демонструвати розуміння загальнотеоретичних принципів права (верховенства права, законності, демократизму, пропорційності тощо) та знання про теорію порівняльного права для обґрунтування практичних завдань галузі спеціалізації та врегулювання конкретних прикладних питань

ПРН-8 - демонструвати системні знання норм та принципів галузей права та законодавства, організації та структури юридичної діяльності, окремих правових систем і традицій

ПРН-9 - екстраполювати наявну практику роботи національних судових та правоохоронних органів, окремих міжнародних інституцій, а також рішень Європейського суду з прав людини, задля забезпечення слідчої, судово-прокурорської, правозахисної та правоохоронної діяльності

ПРН-10 - вивчати, аналізувати й оцінювати різні види інформації задля забезпечення різних видів правової діяльності, ґрунтуючись на наявному позитивному досвіді протидії злочинній діяльності, як України, так і зарубіжних країн

ПРН-11 - самостійно приймати рішення та забезпечувати їх юридичне оформлення під час кримінально-процесуальної, криміналістичної, превентивної, кримінально-виконавчої діяльності з визнанням рівня власної відповідальності

3. Обсяг і структура навчальної дисципліни

3.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах		
			Усього	У тому числі	
				Лекції	Практичні заняття
		Модуль 1.	6	6	18

		Роль міжнародних стандартів прав людини у національному кримінально-правовому регулюванні.				
		Тема 1. Компаративний інструментарій дослідження прав людини на міжнародному та національному рівні. Предмет і види порівняльно-правових досліджень.	10	2	2	6
		Тема 2. Особливості нормативного і функціонального порівняння та їх значення для розуміння універсальності прав людини та різноманітності правових засобів їх захисту.	10	2	2	6
		Тема 3. Стадії проведення порівняльно-правових досліджень. Вимоги до порівняльно-правових досліджень. Вплив порівняльно-правового бачення на формування розуміння цінності прав людини.	10	2	2	6
		<i>Разом 30 год</i>		6	6	18
		Модуль 2. Механізми захисту прав людини у кримінальному праві.		6	6	18
		Тема 1. Історія формування універсальних стандартів захисту прав людини. Загальні етапи розвитку ідеї захисту прав людини. Ідейні витоки і механізми реалізації стандартів захисту прав людини у кримінальному праві.	10	2	2	6
		Тема 2. Вплив питань кримінального правопорушення та покарання на формування універсальних стандартів захисту прав людини. Імплементация інструментів захисту прав людини у національній кримінально-правовій системі.	10	2	2	6
		Тема 3. Відповідність	10	2	2	6

		національного механізму захисту прав людини у кримінальному праві універсальним стандартам. Сучасні виклики для ефективного захисту прав людини у кримінальному праві.				
		<i>Разом 30 год</i>		6	6	18
		Модуль 3 Юрисдикційні повноваження кримінально-правового захисту прав людини в Європі.		4	4	12
		Тема 1. Принципи кримінального права і права людини. Архітектоніка джерел кримінально-правової охорони. Сучасні виклики співвідношення прав людини і безпеки. Рамкові стратегії захисту прав людини в міжнародному праві.	10	2	2	6
		Тема 2. Універсальна юрисдикція і проблеми безкарності. Кримінально-правові інструменти як ultima ratio в обмеженні прав людини. Принцип законності. Lex certa. Non-retroactivity та lex mitior. Nulla poena sine lege parlamentaria. Принцип субсидіарності та захист права на життя. Принцип пропорційності і поводження з людиною.	10	2	2	6
		<i>Разом 20 год</i>				
		Модуль 4 Кримінально-правовий вимір прав людини в зонах конфлікту		4	4	12
		Тема 1. Територіальна/екстериторіальна юрисдикція. Концепт «ефективного контролю» держави в контексті захисту прав людини в зоні конфлікту в практиці ЄСПЛ. «Позитивні зобов'язання» держав та їх межі в питанні реального	10	2	2	6

		захисту прав людини.				
		Тема 2. Гендерний аспект захисту прав людини в зоні конфлікту. Значення резолюції Ради безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» та Національний план дій з її реалізації.	10	2	2	6
		<i>Разом 20 год</i>				
		Усього годин / кредитів ECTS 120/4				

3.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п/п	Дата проведення (згідно розкладу)	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
			Усього	У тому числі		
				Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
		Модуль 1. Роль міжнародних стандартів прав людини у національному кримінально-правовому регулюванні.		8	8	44
		Тема 1. Компаративний інструментарій дослідження прав людини на міжнародному та національному рівні. Предмет і види порівняльно-правових досліджень.		4	4	16
		Тема 2. Особливості нормативного і функціонального порівняння та їх значення для розуміння універсальності прав людини та різноманітності		2	2	16

		правових засобів їх захисту.				
		Тема 3. Стадії проведення порівняльно-правових досліджень. Вимоги до порівняльно-правових досліджень. Вплив порівняльно-правового бачення на формування розуміння цінності прав людини.		2	2	12
		<i>Разом 60 год</i>		8	8	44
		Модуль 2. Механізми захисту прав людини у кримінальному праві.		8	8	44
		Тема 1. Історія формування універсальних стандартів захисту прав людини. Загальні етапи розвитку ідеї захисту прав людини. Ідейні витoki і механізми реалізації стандартів захисту прав людини у кримінальному праві.		4	4	16
		Тема 2. Вплив питань кримінального правопорушення та покарання на формування універсальних стандартів		2	2	16

		захисту прав людини. Імплементація інструментів захисту прав людини у національній кримінально-правовій системі.				
		Тема 3. Відповідність національного механізму захисту прав людини у кримінальному праві універсальним стандартам. Сучасні виклики для ефективного захисту прав людини у кримінальному праві.		2	2	12
		<i>Разом 60 год.</i>		8	8	44
		Усього годин / кредитів ECTS 120/4				

4. Форми педагогічного контролю та засоби оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Види контролю:

поточний контроль (фронтальне, індивідуальне, комбіноване опитування; розв'язання кейсів; обговорення альтернативних варіантів розв'язання; підведення підсумків; рефлексія результатів опрацьованого матеріалу)

підсумковий контроль (залік)

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів. Об'єктом підсумкового оцінювання є знання програмного матеріалу в повному обсязі. По даній дисципліні підсумковий контроль - *залік* за результатами

лекційних та практичних занять.

Протягом семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів навчальної дисципліни «назва навчальної дисципліни» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання при підсумковому контролі у формі заліку:

Разом: 20 балів (Модуль № 1) + 20 балів (Модуль № 2) + 20 балів (Модуль № 3) + 20 балів (Модуль № 4) + 20 балів (СРС) = 100 балів

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль №3	Модуль №4		
п/з	п/з	п/з	п/з		
max 20	max 20	max20	max 20	max 20	min 60 max 100

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному/ семінарському занятті	Max 80	правильність, повнота, глибина, системність і ґрунтовність відповіді на питання
		уміння обґрунтувати свою точку зору, повнота і переконливість наведених доводів
		використання основної і додаткової літератури
	Min 0	орієнтування в практиці ЄСПЛ та практиці застосування інших міжнародних механізмів захисту прав людини
Оцінка самостійної роботи студента	Max 20	
		системний аналіз рекомендованих джерел до теми
		регулярний моіторинг правового простору
		аналітика та критичний підхід до вивчення поставлених завдань
	Min 0	
ЗАЛІК	Max 100	
	Min 60	

6. Педагогічний контроль для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Шкала підсумкового педагогічного контролю (залік)

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

7. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

- European Criminal law. An Integrative Approach - Cambridge, UK: Intersentia, 2012
- European Union Instruments in the Field of Criminal Law URL <https://www.consilium.europa.eu/media/29668/eu-instruments-in-the-field-of-criminal-law.pdf>
- Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights Right to a fair trial (criminal limb) URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_6_criminal_ENG.pdf
- Guide on Article 7 of the European Convention on Human Rights URL: https://www.echr.coe.int/Documents/Guide_Art_7_ENG.pdf
- S. Summers, C. Schwarzenegger, G. Ege, and F. Young, The Emergence of EU Criminal Law - Oxford, UK: Hart Publishing, 2014
- The EU Charter of fundamental Rights: A Commentary - Oxford, UK: Hart Publishing, 2014
- Tuliakov Viacheslav CRIMINAL LAW URL: https://www.youtube.com/playlist?list=PLT-eFDRSEgMPmnpGK1qm_cUeYE1k0TKpl
- Understanding Human Rights. Manual of Human Rights Education / Edited by Wolfgang Benedek. NWV Neuer Wissenschaftlicher Verlag, Wien-Graz 2012. 550 p.
- V. Mitsilegas, EU Criminal Law - Oxford, UK: Hart Publishing, 2009
- Yudkivska Ganna. Territorial Jurisdiction and Positive Obligations of an Occupied State: Some Reflections on Evolving Issues Under Article 1 of the European Convention. <http://poseidon01.ssrn.com/delivery.php?ID=1501241060950811140190931240881040220630750>

36012049018106115003097090083113094017067123121063030017007034090087123124123026098020040034053046097080073029127069082119028069037066100075114005121119083006001025120102104118084124074110087072117065090008110&EXT=pdf [in English]

Андрушко П. П. Міжнародні договори як джерело кримінального права / П. П. Андрушко, М. М. Васюк // Часопис Київського університету права. - 2014. - № 3. - С.224-227

Антипов В.І. Кримінальний кодекс України в контексті міжнародного права та практики Європейського суду з прав людини: правові норми, судова практика, науково-практичний коментар - Науково-практичне видання – Харків: Право, 2019. 1200 с

Брич Л.П. Питання кримінального права у рішеннях Європейського Суду з прав людини / Л.П. Брич // Практика Європейського Суду з прав людини: загальнотеоретичні дослідження / Праці Львівської лабораторії прав людини і громадянина Наук.-дослід. інс-ту держ. будівництва та місц.самовряд. АПрН України / Редкол.: П.М. Рабінович (голов. ред.) та ін. – Серія І. Дослідження та реферати. – Вип. 21. – Львів: Край, 2009. – 152 с. – С. 87 – 108.

Броневицька О.М. Відповідність кримінального законодавства України чинним міжнародним договорам: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л., 2011. - 18 с.

Буняк В. С. Європейська конвенція з прав людини та кримінальне право: науково-практичний посібник. / відп. ред. В. С. Ковальський. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 156 с.

Горобець К.В. Панування права в міжнародно-правовій системі: теоретичний ракурс. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.onua.edu.ua/handle/11300/3291>

Денькович О.І. Кримінально-правові колізії між рішеннями Конституційного суду України та практикою Європейського Суду з прав людини / О.І. Денькович // Юридичний науковий електронний журнал. – 2015. – № 4. – С. 217 – 220

Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навчально-практичний посібник / Т.І. Дудаш. – К.: Алерта. 2013. – 368 с.

Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз) Х. : Одісей, 2013. 376 с.

Житний О.О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз) : монографія / О.О. Житний; Харківський національний університет внутрішніх справ. – Х.: Одісей, 2013. – 376 с.

Захист від гендерної дискримінації в судових рішеннях українських судів: звіт за результатами моніторингу / Підготовлено: Олена Уварова, Марія Ясеновська. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2016. – 182 с.

Заява України про визнання юрисдикції МКС щодо злочинів проти людяності і воєнних злочинів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/press-center/comments/4121-ukrajina-viznala-jurisdikciju-mizhnarodnogo-kriminalnogo-sudu-stosovno-zlochiviv-proti-lyudyanosti-ta-vojennih-zlochiviv>

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_004

Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_004.

Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 12-13 жовт. 2017 р. / редкол. : В.Я. Тацій (голов. ред.), В.І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. – Харків: Право, 2017. – 560 с.

Лапорта Франциско. Глобализация и верховенство права. Некоторые сомнения вестфальца. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/13392/04-Laporta.pdf?sequence=1>

Лук'янов Д. В. Релігійні правові системи в сучасному світі : монографія / Дмитро Лук'янов. – Х. : Право, 2015. – 352 с.

Мохончук С.М. Злочини проти миру та безпеки людства: генезис, еволюція, сучасна регламентація у кримінальному праві та законі: монографія / С.М. Мохончук. – Х.: Право, 2013. – 528 с.

Рабинович П. Поняття уголовного правонарушення и наказання в інтєрпретації Європейського Суду по права людини // Право України – 2011. - № 9-10. – С. 221-225

Римський Статут Міжнародного кримінального суду. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_588

Сендс Філіп. Східно-Західна вулиця. Повернення до Львова [Текст] : Філіп Сендс; переклад з англ. Павла Мигалія. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2017. – 652 с.

Сорока О.О. Реалізація практики Європейського суду з прав людини у кримінальному праві України. Дис. ... к.ю.н. Спец. 12.00.08 / Сорока Олена Олександрівна – кримінальне право і кримінологія; кримінально-виконавче право. – Київ, 2015. – 254 с.

Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи / Ю.В. Баулін, М.В. Буроменський, В.В. Голіна, В.К. Гришук, О.В. Зайчук, В.О. Навроцький, О.В. Наден, Ю.В. Нікітін, Н.М. Оніщенко, Ю.А. Пономаренко, М.І. Хавронюк, О.В. Харитоновна, В.І. Шакун – Київ: ВАІТЕ, 2015. – 688 с.

Сучасний кримінальний процес країн Європи: монографія [В. В. Луцик, В. А. Савченко, В. І. Самарін та ін.] ; за ред. В. В. Луцика та В. І. Самаріна. – Харків : Право, 2018.

Туляков В. О. Порівняльний метод у науці кримінального права Правова доктрина України: у 5 т.: Кримінально-правові науки України: стан, проблеми та шляхи розвитку Розд. 1, підрозділ 1.1.2 - Харків : Право, 2013. Т. 5 С. 30-40.

Туляков В.А. Уровні уголовно-правового регулювання. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iolr.org/wp-content/uploads/2017/01/%D0%A2%D1%83%D0%BB%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D0%B2-%D0%92.%D0%90.-%D0%A3%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8-%D1%83%D0%B3%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D0%B8%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F-2.pdf>

Туляков В.О. Право на злочин та право бути покараним у контексті розвитку прав людини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ivpz.org/images/pdf/zbirnik_konf_2017.pdf (с. 84-88)

Уварова О. Недержавне право: запрошення до дискусії. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lcslaw.knu.ua/index.php/arkhiv-nomeriv/1-10-2015/item/198-nederzhavne-pravo-zaproshehnyya-do-dyskusiyyi-uvarova-o-o>

Уварова О. Права жінок і гендерна рівність в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://helsinki.org.ua/prava-zhinok-i-henderna-rivnist-v-ukrajini-o-uvarova/>

Уварова О.О. Принципи права у правозастосуванні: загальнотеоретична характеристика : Монографія / О. О. Уварова ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". - Х. : Друкарня МАДРИД, 2012. – 196 с.

Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. – 2-ге вид. випр., допов. – К., 2015. – 208 с.

Харитоновна О. Глобалізація, плюралізм та кримінальне право: перспективи розвитку. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ivpz.org/images/pdf/zbirnik_konf_2017.pdf (с.134-137)

Харитоновна О. Римський статут і Міжнародний кримінальний суд в контексті сучасних світових та українських кримінально-правових наукових тенденцій. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://jusintergentes.com.ua/archives/4_2014.pdf (с. 122-126)

Харитоновна О.В. Конвенція 1950 р. та практика Європейського Суду з прав людини в українському кримінально-правовому науковому дискурсі // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції : зб. тез доп. Міжнар. наук.–практ. конф. (19 травня 2016 р., м. Харків, Україна) / МВС України: Харків. нац. ун-т внутр. справ та ін. – Харків, ХНУВС, 2016. – С. 79-80

Харитоновна О. В. Домашнє насильство та доступ жінок до правосуддя: правові бар'єри // Вісник Асоціації кримінального права України, 2020, № 1(13) – С. 29-60. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://vakp.nlu.edu.ua/article/view/204746>

Хилюк С.В. «Злочин і кара» у Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод / С.В. Хилюк // Часопис Академії адвокатури (Електронне видання). – 2015. – № 3.

Хилюк С.В. Lex stricta як складова принципу законності у кримінальному праві в інтерпретації Європейського суду з прав людини / С.В. Хилюк // Часопис Академії адвокатури (Електронне видання). – 2014. – № 3. – С. 92 – 104.

Хилюк С.В. NULLA POENA SINE LEGE як складова принципу законності у практиці Європейського суду з прав людини / С.В. Хилюк // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. - 2013. - №2. - С. 334-345. URL: file:///C:/Users/setup/Downloads/Nvlduvs_2013_2_38.pdf

Хилюк С.В. Nulla poena sine lege як складова принципу законності у практиці Європейського суду з прав людини / С.В. Хилюк // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. – 2013. – № 2. – С. 334 – 345.

Хилюк С.В. Кримінально-правові аспекти правила non bis in idem у практиці Європейського Суду з прав людини / С.В. Хилюк // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2012. – Вип. 55. – С. 254 – 265.

Хилюк С.В. Правила дії правових положень про злочин та покарання в часі з урахуванням практики Європейського суду з прав людини / С.В. Хилюк // Вісник Львівського університету. Серія юридична. – 2014. – Вип 60. – С. 270 – 277.

Хилюк С.В. Правило nullum crimen sine lege в інтерпретації Європейського суду з прав людини / С.В. Хилюк // Підприємництво, господарство і право. – 2013. № 4. – С. 47 – 52.

Хилюк С.В. Принципи кримінального права: деякі проблеми застосування у практиці Європейського суду з прав людини II Міжнародний форум з практики Європейського суду з прав людини: матеріали (м. Львів, 29 листопада – 1 грудня 2013 року). Львів: Галицький друкар, 2013. С. 169-199.

Хім'як Ю.Б. Гармонізація кримінального права України з практикою Європейського суду з прав людини. Дис. ... к. ю. н. Спец. 12.00.08 / Хім'як Юрій Богданович – кримінальне право і криминологія; кримінально-виконавче право. – Київ, 2011. – 261 с.

Червяцова А.О. Право на життя та заборона катувань у рішеннях Європейського суду з прав людини: аналіз судової практики за статтею 2 і 3 Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод: Навчальний посібник/ А. О. Червяцова. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 308 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.eurojust.europa.eu/> – веб-сайт Євроюсту

<https://hudoc.echr.coe.int/> – база судових рішень Європейського суду з прав людини

<https://eur-lex.europa.eu/> – офіційний веб-сайт законодавства Європейського Союзу

<https://eclan.eu/en> - сайт європейської академічної мережі з кримінального права

<https://sites.google.com/site/eucrimpol/manifest/manifesto> - маніфест європейської кримінальної політики.